

Sygn. akt V CZ 72/21

POSTANOWIENIE

Dnia 9 grudnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Joanna Misztal-Konecka (przewodniczący)

SSN Beata Janiszewska

SSN Marcin Krajewski (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa O. M.

przeciwko Gminie Miejskiej K.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 9 grudnia 2021 r.,

zażalenia powoda na postanowienie Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 30 lipca 2021 r., sygn. akt I ACa (...),

1. oddala zażalenie,

2. zasądza od O. M. na rzecz Gminy Miejskiej K. 5400 (pieć tysięcy czterysta) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 6 lipca 2021 r. Sąd Apelacyjny w (...) zwolnił powoda od obowiązku poniesienia części opłaty od skargi kasacyjnej ponad kwotę 5.000 zł oraz oddalił wniosek w pozostałym zakresie. Na dokumencie obejmującym treść postanowienia zarządzono doręczenie odpisu postanowienia pełnomocnikowi powoda (k. 1570). Postanowienie to zostało wysłane za pośrednictwem portalu informacyjnego 8 lipca 2021 r. i odczytane przez pełnomocnika powoda 9 lipca 2021 r. (k. 1571). Opłata od skargi kasacyjnej w kwocie 5.000 zł została uiszczona przez powoda 27 lipca 2021 r. (k. 1571).

Postanowieniem z 30 lipca 2021 r. Sąd Apelacyjny w (...) odrzucił skargę kasacyjną powoda, wskazując m.in., że tygodniowy termin do uiszczenia opłaty, którego bieg rozpoczął się od dnia doręczenia postanowienia o częściowym oddaleniu wniosku o zwolnienie od kosztów (art. 112 ust. 3 u.k.s.c.), upłynął bezskutecznie 16 lipca 2021 r.

Powód zaskarżył w całości postanowienie z 10 sierpnia 2021 r., zarzucając naruszenie:

- art. 398⁶ § 2 k.p.c. przez uznanie, że skarga kasacyjna nie została opłacona w terminie;

- art. 131 § 1 k.p.c. i art. 15 zzs⁹ ust. 2 i 3 ustawy z 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych przez niedoręczenie postanowienia przez operatora pocztowego i uznanie, że opublikowanie postanowienia w systemie teleinformatycznym bez wydania zarządzenia przez sąd o doręczeniu przez portal informacyjny wypełnia skutki doręczenia, a pismo zostało doręczone pełnomocnikowi powoda w dacie zapoznania się z jego treścią przez tegoż pełnomocnika;

- art. 112 ust. 3 u.k.s.c. przez uznanie, że powód opłacił skargę kasacyjną po upływie terminu tygodniowego od doręczenia pełnomocnikowi powoda postanowienia z 6 lipca 2021 r. w przedmiocie zwolnienia powoda od opłaty od

skargi kasacyjnej, podczas gdy postanowienie to nie zostało doręczone pełnomocnikowi powoda, a tylko zamieszczone w portalu informacyjnym sądu z zarządzeniem „odpis postanowienia doręczyć pełnomocnikowi powoda” i bez wskazania, że doręczenie to ma odbyć się tylko przez portal informacyjny.

W odpowiedzi na zażalenie pozwana wniosła o jego oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zarzuty powoda sprowadzają się do zakwestionowania oceny Sądu drugiej instancji, że doręczenie postanowienia Sądu Apelacyjnego z 6 lipca 2021 r., dokonane za pośrednictwem portalu informacyjnego w dniu 9 lipca 2021 r., wyznaczało początek biegu terminu do opłacenia skargi kasacyjnej.

Zgodnie z art. 15zzs⁹ ust. 2 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (dalej: „ustawa covidowa”) w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 oraz w ciągu roku od ich odwołania, w braku możliwości wykorzystania systemu teleinformatycznego obsługującego postępowanie sądowe, sąd doręcza adwokatowi, radcy prawnemu, rzecznikowi patentowemu lub Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej pisma sądowe poprzez umieszczenie ich treści w systemie teleinformatycznym służącym udostępnianiu tych pism (portal informacyjny). Nie dotyczy to pism, które podlegają doręczeniu wraz z odpisami pism procesowych stron lub innymi dokumentami nie pochodzącymi od sądu. Postanowienie o odrzuceniu skargi kasacyjnej nie jest objęte wskazanym powyżej wyłączeniem, w związku z czym jego doręczenie profesjonalnemu pełnomocnikowi mieści się w zakresie zastosowania art. 15zzs⁹ ustawy covidowej.

Powyższy przepis wszedł w życie 3 lipca 2021 r., po upływie 14 dni od ogłoszenia ustawy z 28 maja 2021 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw, i znajdował zastosowanie również do

postępowania rozpoznawanych według przepisów Kodeksu postępowania cywilnego wszczętych i niezakończonych przed dniem jej wejścia w życie (art. 6 i 7 ww. ustawy). Wskazywana przez powoda okoliczność, że postanowienie o zwolnieniu od kosztów zostało wydane 6 lipca 2021 r., a więc 3 dni po wejściu w życie art. 15zzs⁹ ustawy covidowej, nie może zmieniać tego, że wymieniony przepis ma zastosowanie w niniejszej sprawie. Obowiązkiem sądu jest stosować przepisy obowiązujące w chwili orzekania, z uwzględnieniem regulacji międzyczasowych. Nie można w związku z tym zaaprobować stanowiska powoda, wedle którego rozstrzygnięcie Sądu Apelacyjnego może naruszać zaufanie strony do sądu i wymiaru sprawiedliwości. Sąd Najwyższy nie dostrzega przy tym niejasności, na które powołuje się skarżący.

Przepisy dotyczące doręczeń pism za pośrednictwem portalu informacyjnego precyzyjnie wskazują skutki związane z umieszczeniem pisma w portalu informacyjnym. Zgodnie z art. 15zzs⁹ ust. 3 ustawy covidowej datą doręczenia jest data zapoznania się przez odbiorcę z pismem umieszczonym w portalu informacyjnym, a w przypadku braku zapoznania się uznaje się je za doręczone po upływie 14 dni od dnia umieszczenia w portalu. Doręczenie pisma za pośrednictwem portalu informacyjnego wywołuje skutki procesowe określone w Kodeksie postępowania cywilnego właściwe dla doręczenia pisma sądowego (art. 15zzs⁹ ust. 4 ustawy covidowej), co oznacza, że najpóźniej z upływem 14 dni od umieszczenia pisma w portalu rozpoczynają bieg terminy do dokonania stosownych czynności procesowych, np. złożenia wniosku o uzasadnienie orzeczenia lub stosownego środka zaskarżenia.

Należy mieć również na uwadze, że doręczanie pism profesjonalnym pełnomocnikom na podstawie art. 15zzs⁹ ust. 2 ustawy covidowej w okresie obowiązującego obecnie stanu epidemii z powodu COVID-19 oraz w ciągu roku od jego odwołania stanowi zasadę. W związku z tym każde pismo, do którego znajduje zastosowanie ten przepis, w razie zarządzenia jego doręczenia pełnomocnikowi strony powinno zostać doręczone za pośrednictwem portalu informacyjnego. Jedynie odstępianie od doręczenia pisma za pośrednictwem portalu informacyjnego wymaga wyraźnego zarządzenia przewodniczącego (art. 15zzs⁹ ust. 5 ustawy covidowej). Nie ma w związku z tym podstaw do równoległego dokonywania

doręczeń za pośrednictwem portalu informacyjnego i za pośrednictwem operatora pocztowego w trybie art. 131 § 1 k.p.c. Oba sposoby doręczania pism są względem siebie równoważne, co czyni zbędnym ich dublowanie. W związku z tym należy uznać, że zarządzenie przewodniczącego o doręczeniu pisma pełnomocnikowi powoda zostało prawidłowo wykonane z wykorzystaniem portalu informacyjnego, gdyż nie odstępiono od doręczenia w tym trybie. Powyższej oceny nie zmieniają wewnętrzne zarządzenia prezesów innych sądów dotyczące realizacji obowiązków związanych z dokonywaniem doręczeń za pośrednictwem portalu informacyjnego.

Z tych względów Sąd Najwyższy oddalił zażalenie na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c.

O kosztach postępowania zażaleniowego Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. Kwota zwrotu kosztów jest równa wynagrodzeniu adwokata wynikającemu z § 10 ust. 2 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 7 oraz § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.